

Nemzeti Múzeum Könyvtára
Múzeum körút Budapest.

IDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. ●●●● Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD, KOSSUTH-TÉR 9. SZÁM.

Felelős szerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felelős kiadó: SZILBER J. ANTAL.

Nyomatott a Iaptulajd. Szilber J. A. Könyvnyomdájában.
Előfizetési ára havonta — — — — 1 P 20 f.

A fejlődő szövetkezetek.

A magyar szövetkezeti mozgalom hatalmas lendületéről tanuskodik az az előadás, amelyet dr. Schandl Károly volt földművelésügyi államtitkár, az OKH. vezérigazgatója tartott legutóbb az egységpártban a szövetkezeti gondolat fejlődéséről. A felsorakoztatott számadatok egyuttal azt bizonyítják, hogy az állam részéről a szövetkezeteknek üzletrészjegyzéssel történt támogatása jó befektetés volt. A központi szövetkezeteknél a kormány mindössze 24 pengő milliányi üzletrészt vett át ugyan e szövetkezeteknek 46.5 millió pengőnyi üzletrésztőkéjéből.

Ha már most azt vizsgáljuk, hogy e szövetkezeteknek tevékenysége a kis emberek érdekében milyen nagy méreteket öltött, úgy a következő valóban imponzans eredményekre kell rámutatnunk: Az Országos Központi Hitelszövetkezet, valamint a kebelébe tartozó hitelszövetkezetek, továbbá a Kisbirtokosok Földhitelintézete és az Iparosok Országos Központi Szövetkezete összesen 315 millió hitellel támogatta a kisgazdatársadalmat és a kisipart. A négy nagy központi fogyasztási szövetkezet mult évi áruforgalma 143 millió pengőre rugott. Csonka-magyarországon jelenleg 3000 szövetkezet működik, melynek taglétszáma kilencszázezer főre rug.

A magyar szövetkezeti mozgalom nagyarányú fejlődésében eljutott tehát odáig, hogy ma már a kis egzisztenciák millióinak segítő társává és támogatójává szegődik a megélhetésért való nehéz harcban. A drága hitelviszonyok közepette olcsó hitellel táplálja a kisgazdatársadalmat, valamint a sok bajjal küzdő kisiparos tábort. A fogyasztási szövetkezetek révén a sok közbeékelődő közvetítés kiküszöbölésével a szövetkezeti mozgalom a megélhetést olcsóbbá teszi. Országmentő és nemzetfenntartó hivatást teljesít tehát a szövetkezeti élet a gazdasági harcok nehéz küzdelmeiben. A szövetkezeti mozgalom kihasználja a gyengék szövetkezésében rejlő óriási erőt és ezzel függetlenné teszi a kis egzisztenciákat a hatalmas nagy tőke nyereszkedésre alapított üzleti jellegű vállalataival szemben.

A szövetkezésben rejlő ezt a nagy szociális erőt a külföldi államok világszerte felismerték és mindenféle hatalmas mértékben támogatják a szövetkezeti ügyet. Schandl Károly adatai szerint Finnország már 1920-ban 21 millió márkával támogatta szövetkezteit, aminek eredményeként a lakosságnak kilenczted része van szövetkezetbe beszervezve. Csehországban tizenötezer, Lengyelországban 17 ezer szövetkezet működik. Olaszországban az állam a szövetkezeti központot évente kétszáz millió aranylirával támogatja, Franciaországban a szövetkezeti hitelközponthoz kétszáz millió frank támogatásban részesül. Az Amerikai Egyesült Államokban tizenhét ezer szövetkezet működik és a mezőgazdasági hitelszövetkezetek már tíz év előtt hatszáz millió pengőnek megfelelő állami támogatást kaptak. Németország 53 ezer

szövetkezetének hitelközponthoz kétszáz millió márkával rendelkezik, melyből 175 millió márkát az állam jegyzet. Ez a szövetkezeti hitelközponthoz kétszáz millió márkával kölcsönt helyezett ki, amelynek fele állami eredetű. E nagyarányú állami támogatás mellett a magyar kormány 24 millió pengőnyi szövetkezeti üzletrészjegyzése valóban szerénynek mondható.

A magyar mezőgazdaság nehéz napoknak néz elébe. A tengerentúli államok az egész világra kiterjedő gabonakartell létesítettek, amellyel szemben a mi mezőgazdaságunknak nem lesz könnyű a helyzete. Csak a szövetkezeti ügy erős kifejlődése, a szövetkezetek anyagi megalapozása fogja a magyar mezőgazdaságot arra képesíteni, hogy a kiélezett világversenyben a helyét megállja.

(—)

A főispán névnap-megváltás címén 100 P-öt juttatott a vármegye inségeseinek. Alsótakáchi Farkas Béla dr. főispán nemes példamutatása.

Csongrád vármegye főispánja alsótakáchi Farkas Béla dr. már kezdettől fogva közismert volt megértő szociális érzékéről. Akik ismerik az ő tevékenységét, azok tudják nagyon jól, hogy mindenkor és mindent elkövetett, hogy a szociális problémákat a megoldás felé vigye és a maga részéről mindig és mindenkor a legnagyobb megértéssel karolta fel a szegényügyet.

A közeljövőben, f. hó 23-án lesz a főispán névnapja, amit sajnos nem tölthet a vármegyében, mert 10 napos hivatali szabadságát most vette igénybe. Ezzel kapcsolatban f. hó 20-án a következő levelet intézte Csörgő Károly dr. alispánhoz.

Méltóságos
Csörgő Károly dr. alispán urnak
Szentes.

Értesítem Méltóságodat, hogy f. hó 21.-én 10 napos hivatali szabadságot veszek igénybe.

Miután névnapom távollétem idejére esik, névnapmegváltás címén 100 P-t ajánlok fel a vármegyei inségalap javára, amely összeget tisztelettel mellékelem és kérem Méltóságodat, hogy szíveskedjék azt a szokatlanul hosszú, hideg tél után fokozottabb nyomorban és inségben szenvedő családok segítésére fordítani.

Eljárásommal azon célt szeretném szolgálni és nagy örömmel venném, ha a névnapmegváltás tekintetében követőkre találnék és így a szegényügy ezáltal is némi támogatásban részesülhetne. Fogadja Méltóságod tisztelettel nyílvánítását.

Ez a levél és hozzámellékelt 100 P minden szónál ékezebben beszél és ez a példa követőket kell, hogy vonzzon maga után.

Annál inkább is helyeselni kell alsótakáchi Farkas Béla dr. főispán kezdeményezését, mert sajnálattal tapasztalhatjuk, hogy a névnap megemlékezések és ünnepek az utóbbi időben az egyes tulhajtások folytán igen elfajultak és a jelenlegi szociális adottságok közepette semmi esetre sem helyeselhetők.

Reméljük, hogy a főispán nemes szívből fakadó akciót minden érző szívű ember követni fogja.

Dr. Kiss István.

— A Társadalombiztosító Intézet vezetősége közli, hogy a munkaadói igazolványokat díjtalanul, a be- és kiejelentő lapokat pedig 2—2 fillért bármely gyógyszerárban beszerezhetik a tagok. Az intézkedés, amely lényegesen meggyorsítja a tagok részére az intézmény igénybevételét, már életbelépett.

A Tiszavidéki Takarékpénztár r. t. Csongrád, Uri u. 3.

érdekközösségben a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület leányintézetével, a Hódmezővásárhelyi Takarékpénztárral

Folyósít: rövid lejáratú és 5, 10, 15, 20 és 30 éves hosszulejratú (amortizációs) kölcsönöket és leszámítól váltókat a LEGALACSONYABB KAMATTAL.

Elfogad betéteket: folyószámlára és betétkönyvre a legmagasabb kamattérítéssel.

Felvilágosításokat mindenemű kölcsönügyben szívesen ad.

Szentes legnagyobb és legolcsóbb kész női, férfi és gyermekruhá áruháza!
Tudomására hozom a csongrádi t. vásárló közönségnek, a legújabb tavaszi kabát, valamint a legszebb női, férfi és gyermek ruhák már nagy választékban kaphatók. Pontos kiszolgálás.
MOLNÁR ÁRUHÁZ SZENTES, KOSSUTH UTCA 8.

Az utóbbi 25—30 év alatt Csongrád belterületén emelkedett, a külterületen apadt a talajvíz.

Végzetessé válható természeti jelensége városunk belterületének, hogy az utolsó 25—30 év folyamán a talajvíz felszíne évről-évre, mintegy fokozatosan emelkedőben van. A 25—30 év előtt épített pincékben, amelyek akkor teljesen szárazak, talajvízmentesek voltak, ma már 1—2 méteres vízzel vannak telítve. Különösen szembeötlő az ázott kutak vízmennyiségének felszínének az emelkedése. Például a Dob utcában, amely a város alatti talajvízkatlan centrumában van, az ázott kutak vízének felszíne a talaj színétől 30 évvel ezelőtt 3 méter mélyen volt, ma ez a távolság csak 80 centiméter.

Ezen jelenséggel szemben a külterületek ázott kútjai apadó tendenciát mutatnak, sőt tudok kutakat, amelyek teljesen kiszáradtak, többek között a keselyes keresztnél, Pozsár Antal tanár ur birtokán.

Az is jellegzetes és elmélyedésre készítő tünet, hogy míg a külterületi ázott kutak vízbősége tehát a felszíne, emelkedést, vagy sekélyedést mutat az évszakok változása szerint, azaz a külterületi ázott kutak vízének felszíne a lecsapódásokkal arányban áll, ami arra vall, hogy ott a talajvíz viszonylagos az időjárástól, addig a város belterületének ázott kútjainak pincéinek vízfelszíne az időjárásra alig reagál.

Ezen jelenségek arra engednek következtetni, hogy a város belterületének talajvíze a külterület talajvízétől el van szigetelve magas fekvésű agyagréteg által. Ezen feltevést igazolja azon tény, hogy a sinter telep, Piroskaváros, Vásártér, Dohányosor vonalán keresztül a Holt-Tiszáig egy-két asónyomra már mindenütt agyagra bukkanunk, a másik agyag feltöremlés szerény nézetem szerint az Iskola utca, Városháza térdalatti vonalán a Vágóhidig húzódva találkozik az előbb vázolt földtöremléssel s így egy különálló talajvíz medencét alkot, melynek vízfelszíne emelkedő tendenciát mutat.

A város csatornázása, vagyis a vízfeleslegének gyors levezetése a multhoz viszonyítva alig változott, azért önként vetődik fel a kérdés, hogy a város belterületének talajvíze miért emelkedik az utolsó három évtized alatt oly rohamosan, bár a lecsapolásokat kellő csatornázás híján a talajnak kell elnyelnie ma is, ép úgy, mint a multban. Különösen szembeötlő ez huzamosabb esőzések, vagy nagyobb záporok után, midőn egész utcatestek, udvarok állanak napokon keresztül víz alatt kacsaszatlatokat, bacilus, mikróba tenyésztőket alkotva. Ha évszázadok, évezredek csapadéka a talajvíz mennyiségén

szembeötlő szaporodást nem eredményezett, akkor az utóbbi évtizedek alatt észlelt talajvízárnak egyéb ok az eredője. És ez nem lehet más, az adott viszonyok mellett, mint az utóbbi évtizedek alatt furt ártézi kutak vízének az altalajba való szivárgása.

Az évezredek lecsapódások a talajba millió meg millió hajszál csatornácskát vájtak a talajvizig s ezen az uton jut az ártézi kutak vízfeleslege a talajvízhez. Az első pillanatra a talajvíz ez uton való emelkedése hihetetlennek látszik, de ha literekben, hektokban volna kifejezhető az a vízmennyiség, melyet a város lakossága az ártézi kútvíz kiöntése, kiömlése, a virágos és veteményes kertek, udvarok locsolása által a talajba juttat, érthetővé válna. Az öntözések és locsolások legnagyobb részben elpárolognak, ellenben annál több vizet juttat a talajba az ártézi kútvíz feleslegének levezető csatornáit. Ezen levezető csatornák nincsenek kövezzel cementezve, így évről-évre mind nagyobb mennyiségben ontják a vizet a talajvízhez. Hogy ezen vízmennyiség jelenlétekenységére rámutassak, utalok a Kossuth Ferenc utcai csőrepedésre, mely 300 méter hosszan elzártatta az utcát, úgy, hogy rajta járni nem lehetett és az Erzsébet utcai csőrepedésre, mely forrásként tört fel a felszínre, majd eltűnik, mint az oázisok csermelye. Hogy a vízlevezető csatornák, jobban mondva árkok, mily nagymennyiségű vizet szolgáltatnak a talajba, azt legjobban a Keresztény Gőzmalom vízfeleslegének elvezető csatornája mentén szemlélhetők. Ez az árkok az ugynevezett Tisztviselő telep házhelyei mentén húzódik, ezen házhelyek az árkoktól a lezúvárgás folytán 10—15 méter távolságra oly sárosak, nedvesek, hogy megmunkálni sem lehet még őket, ez a be és felfelé való szivárgás. Mennyi lehet a felfelé való szivárgás? Jó Isten a megmondhatója.

Most már az a kérdés merül fel, hogyan menekülhetünk meg a talajvíz veszedelmétől. Csak két eshetőség illetve megoldás lehetséges. Az alagsóvezés volna az egyik megoldás és általános, a város egész területére kiterjedő fedett cementcsatornázás kiépítése a másik megoldás.

Hallani vélem a város fejlesztése ellen erőlködő vaskalaposok jaját, jeremiásszerű kesergését, „tönkre megyünk az újabb teher alatt.” Azért a megoldással járó költségekre vonatkozóan bátorodom javaslatot élni. Vegyen fel a város 50 éves 4 százalékos állami kölcsönt. Így a teher legnagyobb része a jövő generációjára esik, akik érdekében a jelen azt megvalósítja.

Fokos.

A Társadalombiztosító választásaira alakult Nemzeti Blokk propaganda gyűlése Csongrádon.

Vasárnap d. u. fél 3 órakor tartotta a Társadalombiztosító választásaira alakult Nemzeti Blokk az első propaganda-gyűlést Csongrádon. A gyűlésen az érdekeltek szép számmal jelentek meg. Dr. Bendi Zoltán központi kiküldött vázolta a Társadalombiztosító önkormányzatának a jelentőségét és kifejtette a Nemzeti Blokk célját, amely szerint a *Nemzeti Blokk-nak vallásra és társadalmi osztályra való tekintet nélkül tagja lehet minden olyan érdekelt egyén, aki nem azonosítja magát a szociáldemokráciával.* Végül az értekezlet a helyi választásokra megalakította a helyi csoport vezetőségét, amelynek elnökei lettek dr. Rásonyi Papp Pál és Fischer István, titkára pedig Bozó Sándor tisztviselő. Elhatározta még az értekezlet, hogy a szegedi 100-as bizottsággal felveszi az összeköttetést.

H I R E M.

— **Fontos.** Felhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét lapunk folyó hó 28.-i számában e helyen megjelent közleményünkre.

— **A reálgymnázium két jeles növendékét a nyár folyamán hat hétre külföldre küldik.** A székesfehérvári város által kezdeményezett diák-csereakció során német és bulgár diákok jönnek Budapestre, magyar diákokat pedig teljesen ingyenesen Németországba, illetve Bulgáriába küldenek. A csere-akcióba bekapcsolják a vidéki iskolák növendékeit is, így Csongrádról is két kitűnően tanuló, 14—17 éves gimnazista fog külföldre kerülni. A székesfehérvári diák-csereakció vezetősége felkérte Róder Pál rg. igazgatót, hogy jelölje ki azt a két jeles tanuló, akit az akció során, a nyár folyamán Németországba, illetve Bulgáriába küldenek. A nagyon szép akcióban részesítendő csongrádi diákokat a napokban fogja az igazgató, az intézet tanfőnökének meghallgatása alapján kijelölni.

— **Gyorsíróverseny.** F. hó 28.-án, Budapesten országos diák gyorsíróverseny lesz, amelyen értesülésünk szerint a csongrádi Szent Imre reálgymnázium gyorsírókörének több tehetséges tagja is részt fog venni.

A Szent Imre reálgymnáziumnak, Szófiy Károly dr. tragikus elhalálása folytán megüresedett iskolaorvosi állásával járó teendőket ellátására Árvay Nagy Kálmán dr. orvos nyert ideiglenes megbízatást.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém t. vevőim szíves tudomására hozni, hogy **VARRÓGÉP, KERÉKPÁR, VILLAMOSSÁGI, RÁDIÓSZAKÜZLETEM ÉS JAVITÓMŰHELYEMET** **EZ ÉV MÁJUS HÓ 1-ÉN** a **MAGYAR KIRÁLY SZÁLLÓ** épületébe, a volt Strasser-féle rőfösüzlet helyére helyezem át, hol továbbra is nagy választékban tartok varrógép, kerékpár, villamossági és rádiócsikket, vasbutorokat, sport és fényképészeti kellékeket, melyeket kedvező részletfizetési feltételek mellett árusítok. Ugyancsak ide helyezem át **javitóműhelyemet**, hol szakszerűen végzek továbbra is varrógép kerékpárjavításokat és bármely műszerész munkát. **Villamosberendezési és rádiószerelési** munkákról készséggel szolgálok árajánlással. Továbbra is kérem t. vevőim jóindulatu pártfogását és vagyok tisztelettel

özv. **Régner Zsigmond** né gépraktár és hat. eng. villanyszerelő vállalat, Csongrád, **Szentháromság-tér.** //

— **A Csongrádi Dalárda** benevezett a június hó 28.—29.-én Debrecenben megtartandó országos dalosversenyre. A Dalárda tagjai dicsérendő buzgalommal készülnek a versenyre.

— **Érettségi vizsgálatok a Szent Imre reálgymnáziumban.** A csongrádi Szent Imre reálgymnáziumban az írásbeli érettségi vizsga május hó 16. 17. és 18.-án, a szóbeli érettségi pedig június 15. és 17.-én lesz. Az érettségi vizsgabiztos *Kauffmann György* dr., a szegedi tankertület vezetésével megbízott királyi igazgató lesz.

— **A Magyar Ifjusági Vöröskereszt tanárelnökeinek az értekezlete Szentesen.** A Magyar Ifjusági Vöröskereszt Egylet tanárelnökeinek az értekezlete f. évi április hó 28.-án lesz a szentesi m. kir. áll. polgári leányiskola tornatermében. A magas színvonalúnak ígérkező értekezleten a csongrádmezei Magyar Ifjusági Vöröskereszt Egylet elnökein kívül megjelentek megjelenésüket dr. *Somogyi Szilveszterné*, Szeged sz. kir. város és Csongrádvárm. M. Ifj. Vk. egyleteinek megbízottja, *Gombkötő Antal* kir. tanfelügyelő, h. főmegbízott és *Kolthay Aiajos* polgári iskolai szakfelügyelő is. A fenti értekezletre a tanügyi minden igaz barátját tisztelettel meghívja a szentesi polgári iskolai igazgatóság.

— **Felhívás.** A Vöröskereszt Egylet által rendezendő kézimunka-, szabászati- és varrótanfolyamra f. hó 25.-ig lehet jelentkezni. Bővebb felvilágosítás *Jókai Mór* utca 6. sz.

— **Orvosi hír.** Dr. *Genud Bernát* egyet. orvostudor általános és fogászati rendelését megkezdte. Rendel. egész napon át Szentháromság tér 31. (A Csont-téle házban.)

— **Díjmentes oktatást** ad vevőinek himzésben, tömésben és varrásban újonnan berendezett *permanens* tanfolyamain a Singer varrógép részv. társ. Figyeljen mintakészítményeinkre kirakatainkban Csongrád, Kossuth u. 4. sz.

Gondoljon rá. Olvasóink emlékeztetése szeretnék idézni, hogy influenza és sok más baj rendszerint mindig csak egyszerű meghülés alakjában lép fel. Okvetlen szükséges tehát, hogy semmilyen meghűlést, bármily ártatlan látszata is volna, figyelmen kívül hagyjunk. Amint az első tünetek mutatkoznak, vedjünk néhány *Aspirin tablettát* és ismételjük ezt minden 3-4 órában. Az eredmény igen rövidesen látható lesz. *Aspirin tabletták* — a közönség orientálódására legyen mondva — minden gyógyszerárban eredeti „Bayer” csomagolásban zöld szalaggal kaphatók.

Az üveggolyó.

(Mese.)

(Folytatás és vége.)

Hát most már szabad! Igen. Most már szabad. Most már ha akarna se mehetne vissza. Egy pillanatig nagy rémület szállta meg. Ha akarna sem . . . De hisz' nem is akar. Hogy akarna? Halló! Élet! Gyere! Itt vagyok! És már sodródott is a rohanókkal, törte, furta magát előre. Kicsit szédült a tempótól, de aztán felgyult a szeme és ment, ment . . . maga sem tudta hová? Végig kóstolt mindent: szépet, csunyat. Élvezett, tanult. Dobáltatta magát minden lehetőségek között. Sublimálódott, rafinálódott, vagy ha úgy tetszik, tökéletesedett. Amit beszívhat magába agy, szív, azt ő mind felszívta. Olyan fölényesen nagy lett, mint a Mont Everest. Csak maga-magával nem mert szembe kerülni soha. Nem mert megkérdezni, miért kell száz ember életét élni egynek? Csak nagysokára, mikor már nagyon sajtott az üvegszilánk, állt meg, a forgatagból félre sodortatván magát. És számot vetett magával: Mi baja? Mi hiányzik? A mélyről felmerült az — üveggolyó. Úgyes-bajos hétköznapjával, tipegő-topogó emberbimbóival. Elfordult tőle. Eh, neveléses. Ezt már elvégzik „intézményesen”. Más, más az ő vágya. Valami so'sem képzelt nagy, szép . . . Talán összpontosítani az ember összes elért eredményét, valami nagy, felsőbbrendű életművészetben? Építettett egy levegőben uszó palotát, amely vizen is uszott, szárazföldön is szá-

A templom szőnyeghez hozzájárultak eddig:

özv. Bartók Istvánné, Bartók Istvánné, Bánó Antalné, Bárdos Józsefné, dr. Beke Lajosné, özv. Cseh Pálné, Csehné Forgó Ilonka, Csenke Józsefné, özv. Csernus Mihályné, Deák Imréné, Dósa Farkasné, Eperjessy Vilma, Erdélyi, vitéz Esztergályos Ferencné, Farkas Ilonka, özv. Farkas Lajosné, Farkas Lajosné, Fischer Istvánné, özv. Fekete Sándorné, Ferencz Gézáné, Forgóné Vannay Mária, özv. Forgó Tamásné, Forgó Mihályné Forgó G. Pálné, Forgó G. Józsefné, Fördös Jánosné, Gyánti Istvánné, Gyánti Pálné, Greskovics Józsefné, Greskovics Pálné, Greskovics István, özv. Greskovics Ferencné, dr. Gulyás Lajosné, Gut Jánosné, vitéz Hajdu Mihályné, Hönigh Irén, özv. Jónás Lajosné, Kalmár Illésné, Kalmár Margit, Kammerer Dezsőné, özv. Kádár Péterné, Kátay Lajosné, Kiss Józsefné, főtiszt. Kiss István, Kovács Józsefné, Kovács Matild, Kovács Györgyné, Kovácsévics Vita, Könyves Béláné, Krómer Józsefné, Kreffy Irén, Krigler Andorné, Konkoly Béláné, Kraxner Ilonka, Lászlóffy Lászlóné, dr. Lászlóffy Lászlóné, László Bálintné, Leykauff Ágostonné, Maróthy Istvánné, Maszlag Rókusné, Megyesi Ferencné, özv. Miskolczy Ferencné, Miskolczy Blanka, Missuray Jánosné, Nagy György Sándorné, özv. Németh Imréné, Orsonits Mária, Ötvös Istvánné, Palásthy Istvánné, Palásti Istvánné, Pilát Anna, özv. Plachner Sándorné, Placht Erzsébet, dr. Rásonyi Papp Pálné, dr. Russay Andorné, Remlinger Flóriánné, Röder Pálné, dr. Szőke Jenőné, Szőke Pál, Szabó Istvánné, özv. Szabó Jenőné, Szarka Odönné, özv. Sinkó Jánosné, Sövényházy Margit, Surányi Jánosné, özv. Sütő Mihályné, Surányi Istvánné, özv. Siha Ferencné, Tary Jánosné, özv. Tattár Lajosné, Telkes Alfrédné, Thierry Gézáné, Tekulics Sándorné, dr. Tóth Istvánné, Tóth Nándorné, Tóth Ica, Tary Mariska, özv. Tánzos Mihályné, Tyukász Sándorné, Vaskulya Klára, özv. Zákány Józsefné.

Azok, akik még részt óhajtanának benne venni, szíveskedjenek azt elnökasszonyunk, nagyságos Dr. Szőke Jenőné urhölgyönél bejelenteni.

Félbőr kötésű regény 2 P 90 f.

320 oldalas regénykötet Dickens: **Két város története.** Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Patkány, egér, mezei egér-irtó a „Ratinol” Biztos hatású irtószer. Szigoruan tudományos alapon előállítva. Más állatra, emberre ártalmatlan. Sváb, csotány ruszní, hangya irtószer. Napiárban utánvétellel szállítja: **Ratinol Laboratórium** Budapest, Murányi utca 36.

75-46

— **Mi történt Bethlen Margit grófnő premierjén.** A Színházi Élet új száma érdekes cikket és képeket hoz Bethlen Margit grófnő szindarabjának bemutatójáról. Incze Sándor népszerű hetilapja a Színházi Élet különösen nagyszerű számot ad ezen a kéten, darabmellékletül a „Vakablakot” közli és a Vili te kártyázol című egyfelvonásos bohózatot. Ezenkívül kottamelléklet és regény egészíti ki az e heti új számot, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet körút 29. szám.

Használt gépek vétele és eladása.

Használt traktorokat, kazánokat és cséplőgépeket új, vagy keveset használt gépekre előnyös ár mellett **becserélek.** Az árkülönbözetet több évi részletre is hitelezem. **Csereüzlet esetén használt gépekért maga s árat fizetek és az összeget az új gép árába betudom.**

Cseh Pál Utóda vas és gépraktara **Csongrád, piactér.**

Művészi szalonképek mérsékelt áron készülnek

Szilber J. Antal

fényképészeti műtermében.

Nagyítások régi kép után is.

guldott. Amit csak kitermeltek agyukból a legujabbkor boszorkánymesterei, hogy széppé, kényelmessé, nagyszerűvé tegyék az életet, mindenből a modellt, a legpompásabb, a legkülönb az uszó palotába került. Gyönyörű emberpéldányok nők, férfiak képezték uitársaságát. Jelszó: „Szépség, Szellem, Tudás.” Ezen az új Olimphuson keit utra az asszony és uszta, röpiute, száguidotta körül a föld paradicsomi részeit, mindenütt a szépet, a tökéleteset kutatva. Közben, ha egy gyermeket látott, akár maszatos néger porontyot, vagy satnya japán csemetét, vagy bármilyen rendű, rangú vagy fajtájú emberhajtást, úgy vágyott utánna, hogy ha ösztönét követi, elrabolja az anyjától . . . Végre ráeszmélt. Ez kell neki? Ezért nem leli helyét széles e világon? Hiszen mi sem könnyebb, mint ezen segíteni . . . És volt már gyermeke is . . . Dédeltette, széltől is óvta, benne szeretete az elhagyatottakat is. De rémülten vette észre, hogy ebben a környezetben nem szabad, nem lehet gyermeket nevelni. . . Leszállt a levegőpalotából s mint egyszerű dolgozó nő akarta felnevelni gyermekét. Ó! Sok mindenhez értett, csak épen kenyeret keresni egyikkel sem lehetett. Hopp! Sofför lesz. Gépkecsit vezetni tudott, megtanult, „just“-ból. És ült-ült a volán mellett napestig. A kicsinyét intézetben helyezte el és csak egyszer láthatta hetenként. Olyankor sirva szorongatta, magatehetetlenül. Most kezdett járni, beszélni a csöppség. És nem ő tanította és nem ő vezette. Ez a ridegség, sablon, ami körülveszi, megöli a lelkét, mielőtt kicsirázott volna . . . Akkor eszébe jutott, hogy zárdába viszi. Igen.

Oda. Ott még van önzetlenség, önmagáért való jószág. Már vitte is. Kicsit pironkodott, mikor az apa kiléte után tudakozódtak, de aztán vállat vont: Eh, maradiak. . . Ez sem volt megoldás. Igaz, hogy melegebb, szeretetteljesebb volt a környezet, de ő még nehezebben, szertartásosabban jutott a kicsinyéhez. Mindig csüggedtebb, levertebb lett . . . Ahogy a gyermekét látogatta mindjobban megfogta a zárda hangulata, csendje, békéje, komolyan gondolt rá, hogy ez lehetne élete megoldása. De hiányzott hozzá, a hit meggyőződése. . . Ahogy így töprengve ödöngött, a hosszú goth-ivü folyosókon, betévedt egyszer a kápolnába. Szórazokozottan szemlélődött, sok szépet látott szeme nem csillant az együgyű lelkek számára készült primitiveken. Egyszerre megállott egy kép előtt. Máriát ábrázolta a gyermek Jézussal. Az anya és gyermek arca egymáshoz simult szoroson, melegen, mennyei boldogság áradt belőlük. . . Iszonyun sajtott az üvegszilánk. . . Articulálatlan kiáltással rogyott az asszony az oltárra. Eszelősen dadogott, sirt, kiáltozott: **Boldogságos Anya!** . . . Isten Anya! . . . Te tudod . . . Te tudod legjobban mi az Anyának lenni. . . Semmi másnak, csak anyának. Milyen teljesen elég. . . Mennyire nem pótolhatja semmi, semmi. . . Irgalmaz nekem. . . Könyörülj rajtam. . . Gyere segítsd, segítsd összerakni kicsinyeim számára az üveggolyót . . ., csak még egyszer . . . csak még egyszer . . . Nem baj, ha úgy drótozzuk is össze. . .

K. Déry Sári.

Budapesti rádióműsor:

Rendszeres hétköznapi leadások:
9.30 hírek. 12.00 déli harangszó, időjárás-,
vizállásjelentés, hírek. 1.00 időjelzés, időjárás-,
vizállásjelentés. 2.30 hírek, ételkészítések. 4.45
időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés, hírek.

Ápr. 23. kedd.

9.15 A rádió házi triójának hangversenye. — 12.05 Gramofonhangverseny. — 4.00 Gyökössi Endre: Mesék és gyermekversek. — 5.00 Dr. Sebestyén Károly, az Országos Színművészeti Akadémia igazgató-tanárának előadása: A vers és a színész. — 5.40 Szórákóztató zene. — 6.30 Mit üzen a rádió. — 7.30 Venczell Béla, az Operaház művészeinek „Kuruc est”-je. — 8.15 Színmű előadás a Studióból. — 10.15 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangya.

Ápr. 24. szerda.

9.15 Az 1. honvédegyalozezred zenekarának hangya. — 12.05 A rádió házi triójának hangya. — 3.30 „Morse”-tanfolyam. — 4.10 Dr. L'Éplattiner Gyula előadása: A chrysanthemum. — 5.10 Dr. Csiky Aladárné dr.: Egyiptomban. — 5.40 Pertis Jenő és cigányzenekarának hangya. — 6.40 Rádióamatőr posta. — 7.30 Olasz nyelvlecke. — 8.10 A Melles magyar vonós-négyes hangya. — 9.15 Kuruc-dalok. — 10.15 Időjárásjelentés. 10.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangya.

Ápr. 25. csütörtök.

9.15. Hangverseny. — 12.05 Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangya. — 4.00 Rádió Szabad Egyetem. 1. A kultuszminisztérium népművelési akciójának céljaira készült gramofonlemez. 2. Dréhr Imre államtitkár előadása: A társadalombiztosítás. 3. A kultuszminisztérium népművelési akciójának céljaira készült gramofonlemez bemutatása. 4. Brazília és az európai telepések. (Dr. Milöcker Rezső.) — 5.10 Dr. Wellmann Oskár, Állatorvosi Főiskolai nyilv. r tanár: A tehén tejelőképességének jelentősége a szarvasmarhatenyésztésben. — 5.40 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangya. — 6.40 Gyorsírási tanfolyam. — 7.25 Angol nyelvoktatás. — 8.00 Filharmoniai hangverseny a Vigadó nagyterméből. Brahms-est. — 10.00 időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd gramofonhangverseny.

Ápr. 26. péntek.

9.15 A rádió házi triójának hangya. — 12.05 Az 1. honvédegyalozezred zenekarának hangya. — 4.00 Bozzay Margit felolvasása: Asszonyproblema. — 5.10 Dr. Török Pál előadása: Európa tüzfészke. — 5.40 Koch Aurél előadása: Orosz népdalok. — 6.40 Francia nyelvoktatás. — 7.30 Az Operaház „Hoffman messi” előadása. — 10.30 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangya.

Ápr. 27. szombat.

9.15. Gramofonhangya. — 12.05 Hangverseny. — 4.00 Bibó Lajos novellái: 1. Lebrada költő marad. 2. A kutya. Felolvasa: dr. Koncz Sándor. — 5.10 Dr. Váhl Elemér: A kelet ókori orvosai Hippokratés haláláig. Felolvasa Sherz Ede. — 5.40 Az Operaház férfienekkarának hangversenye a Studióból. 6.45 Schrammelzene. — 7.45 Vigjáték előadás a Studióból. „Marika.” Vigjáték 4 felv. Irtó Zsóna István. — 10.00 Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés, löversenyeredmények. — 10.20 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangya.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget,
hogy

kosárfanonó műhelyemet

Andrássy utca 1. szám alatt megnyitottam s rakáron tartok utazó és kézi kosarakat, fotelokat stb. Bizonyítványokat utányosan eszközölök.

Csányi Jánosné.

(Eladó ingatlanok.)

Eladó 60 hold föld mind kaszáló és legelő 15, esetleg 2 holdat fel lehet szántani, ami jó szentő lesz holdanként 270 pengő.

Mindszenti határ közelében 19 m. hold kitűnő föld téglapületekkel, padolt szobákkal, árlezi kúttal, buzavetessel, 5 hold lucernással 51 ezer pengő.

5 hold prima föld fele terméssel 8 ezer pengő.

Szegvár község határában állomástól és kövesútól 3 kilométerre 16 hold elsőrendű föld, 8 hold buzavetessel, 2 hold jó lucernás, kedvező fizetési feltételek mellett azonnal elfoglalható.

6 hold új tanyával község mellett, bolgár kertészetre alkalmas 9 ezer pengő.

Szentes határában 10, 12, 16, 25, 20, 42, 11, 30, 27, 58, 60, 84, 65, 117, 500 holdasok mind tanyával, holdanként 500 pengőtől 1000 pengőig.

Vásárhely határában 150, 40, 25, 36, 65, 70, 47, 20, 25, 14, 9, 5 holdasok mind tanyával, ára holdanként 600 pengőtől 1000 pengőig.

Szolnok megyében 15, 54, 24, 34, 55, 62, 75, 81, 90, 121, 115, 157, 81, 128, 175, 180 holdasok, mind jó tanyaépületekkel, mindent megtermő fekete földek, ára m. holdanként 600 pengőtől 850 pengőig, pénz nélkül is megvehető. A ára hosszú időn át törleszhető 7 és fél százalékos kamattal.

Bérlés. Mindszenthez 5 kilométerre 280 kh. föld mindent megtermő, hasznos bérbe kiadó.

Házak, üzletek, vendéglők eladók és hasznos bérbe kiadók. Gőzmalom Mindszentben potom áron eladó.

Cseréptetős ház fűszerüzlettel Mindszentben 1700 pengőért eladó.

Birtokleírást küld válaszbélyeg ellenében:

BÓRKA LAJOS

ingatlanforgalmi irodája Mindszentben,
Pallavicini tér 223. (Érdeklődés díjtalan.)

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 32 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szűber könyvkereskedés.

Pacsirta utca 2. szám alatt, használt ajtó és ablakok vannak eladók. 3-1

Sip utca 2. szám alatt egy üzlethelyiség kiadó, értekezés ugyanott. 3-1

Ház a város központjában, négy szoba, fürdőszoba, konyha, kamra, cseléd-szoba, különálló egy szoba-konyha, vízmentes, tágas pince, istálló, zárt kocsiszin, fűkamra, ólak szabadkézből eladó. Cim a kiadóban. 3-1

Angol-Magyar Ban Tóth Dénes bankjában ad a vidéken legolcsóbb kölcsönt. 6-2

Lucerna és gyepszéná métermázsánként kapható Nagymező utca 20. 3-2

Tóth Dénes bankjában az Angol-Magyar Bank elfogad betéteket legmagasabb kamattal. 6-2

Patkányfogó kutyát keresek megvételre. Cim a kiadóban. 2-2

Csinosan berendezett szoba egy-két ur részére kiadó Vásár-tér 13. sz. 3-2

Templom utca 11. számú ház ur lakásnak és gazdálkodónak megfelel, eladó. 21

280 magyar hold prima birtok a szelevényi határban október 1-től előnyös feltételek mellett hasznos bérbe kiadó, értekezni lehet a Rásonyi irodában. x18

Jókai Mór utca 28. szám alatt két szoba, konyha, kamra kiadó, értekezés ugyanott. 3-3

Egy elsőrendű cimbalom, egy vadonatúj fürdőkád, egy új nagy láda (koffer) jutányos áron eladó, érdeklődni lehet a kiadóhivatalban. 3-3

Kiadó két szobás padolt lakás Dohánysor Rákóczi Ferenc utcával szemben. 3-3

Egy üzlethelyiség kiadó és két kordé eladó Szabó Sándor vendéglősnél. 5-3

Fővenyi utca 3. szám alatt egy udvari lakás azonnal kiadó. 2-2

Eladó 650 hold prima birtok igen előnyös feltételek mellett, olcsó árért, 5-10 holdas parcellákban is. Feltételek megtehetőek a Rásonyi irodában. x18

2 lámpás erőshangu rádió komplett telepekkel jutányosan eladó. Megtekinthető minden nap délben 1-3 és este 6-8 óra között, Apponyi utca 14. sz. udvarban. x6

Szent György utca 11. sz. ház eladó, értekezni a helyszínen. 6-6

Emeletes ház előnyös feltételek mellett eladó, értekezni lehet a Rásonyi irodában. x18

Tiszaoldalon Vajda Imre szomszédságában, Lévai Pál féle szőlőből háromnegyed hold szőlő kunyhóval és edényekkel együtt eladó, értekezni lehet Lévai Ferenc fodrásznál, (Magyar Király épületében). 10-9

Előnyös birtokeladás. A Körös-Tisza Bank R. T. a Gyevidülőben lévő 23 magyar hold birtok eladását igen előnyös feltételek mellett eszközli, értekezés a bank hivatalos helyiségében. x26

Kedvező törlesztés kölcsönt folyósít a Magyar-Olasz Bank ház- és földbirtokra. Felvilágosítás kapható a Rásonyi irodában. x18

SINGER
VARRÓGÉPEK

mégis a legjobb!

KAPHATÓ:

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
CSONGRÁD, KOSSUTHU. 4.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

SINALCO
ü d i t!

Utólérhetetlen üdítő ital a

SINALCO
írissít!

Sinalco!

száraz Amerika megmentője Csongrádon kapható.
Jó, izletes és mégis igen olcsó, ha egyszer megízleli,
állandó fogyasztója lesz.

Csongrád és vidékére kizárólagos joggal gyártja és
árusítja:

SINALCO
hűsít!

Sata Mihály szikvízgyára.

SINALCO
gyöcsít!